

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.,
rândul cu litere garmond.

Școalele noastre.

IV.

— Articol final. —

Consistorul nostru metropolitan în calitate de organ suprem administrativ pentru întreaga provincie metropolitană se va întruni cu toată pozitivitatea la 20 August a. c. Între cele mai de căpetenie lucrări va fi lansarea unei instrucțiuni pentru întreaga metropolia, referitoare la viitorul școalelor noastre, la asigurarea drepturilor bisericești asupra lor, și la statorirea modului de procedură uniformă în chestiile școlare.

Singuraticii membri ai senatului școlar au timp de cugetare și de studiu, ca să poată da un manifest demn de o biserică autonomă — cătră credincioșii din metropolia noastră.

Și până atunci se impune un lucru.

Să se restabilească pe deplin armonia între preoții și învățătorii noștri. O spunem aceasta în interesul ambilor factori, o spunem în interesul binepriceput al neamului nostru.

Preoții n'au să se supere, dacă învățătorilor prin legea lui Apponyi li-s'a asigurat o dotație mare, mai mare decât a preoților.

Învățătorii n'au să râvnească să fie ei conducătorii și stăpânii instituțiilor noastre bisericești — pentru că acest rol nu îl pot avea, câtă vreme *parohul este conducătorul respectabil, natural și firesc al parohiei.*

Cunoaștem sute de comune bisericești, în cari preoțimea înainte de 1898 s'a mulțămît cu puținele venituri dela epatrahil — și învățătorii au ridicat cu cuitanțe în regulă dela epitropie salarilor lor re-

gulat din cassa bisericești, fără ca preotul să fi avut un cuvânt de murmur și nemulțămire.

Din contră, numai străduințelor preoțimeii aveam să mulțămescă ei mai mulți învățători salarilor lor și încassarea aceluia, mai ales în părțile unde să repartiza pe popor.

Dacă vor fi fost și preoți neglijenți, invidioși, — și nepăsători, din câte un caz singuratic regretabil — nu se poate face responsabilă preoțimea întreagă, nici acuză, că ea ar fi contrară învățătorilor.

Dela 1898 s'a schimbat situația materială a preoțimeii — și învățătorii, cari erau deja înainte dotați mai bine ca preoții, au început a privi chiorși la venitele preoților dela stat.

Așa s'au născut pe unele locuri rivalități nejustificate.

Nu e acum vremea să ne preocupăm așa numitele procese de canapee.

Să ne bucurăm, dacă și unii și alții pot trăi, toți sunt ai noștri, toți eșiți din popor, toți au fii de crescut la școli, toți împlinesc o misiune în mijlocul poporului.

Dacă unii preoți abusând de poziția lor mai favorabilă n'au crescut din deajuns pe învățătorul și nu i-au dat atenția cuvenită, — rău au făcut, — dar de aci nu e permis să se creeze un antagonism, păgubitor pentru biserică, pentru popor și pentru instituțiile noastre.

Avem știri pozitive, că învățătorii țin dese conventicule, amenință chiar, dacă nu li-se face deja de acum din destul dorințelor lor, și agită poporul să nu mai contribuie din puteri proprii, că lor le dă statul salar și cuincuenalii, — dar nu-i lasă preoții să ceară, și nu le permite consistorul. Avem știre, că un învățător care n'a avut nici până acuma salar dela stat — s'a prezentat și el cu ceise au ajutor dela stat — înainte inspectorului regesc și s'a îmbiat să depună și el jurământul. Și acest

învățător a luat până aci întreg salarul dela un institut românesc, — care sigur va îngriji și pentru restul trebuincios, ca să nu împingă școala în ghiarele prăpastiei.

Aceste simptome sunt semnificative, sunt tendințe urâte — și de ce să nu o spunem, nu servesc spre cinstea și spre lauda învățătorilor noștri, cuprinși de friguri nervoase după banii statului.

Punând la o parte micile miserii să ne apucăm toți de lucru.

Înainte de toate așteptăm dela protopopii nostri cea mai încordată activitate, punându-se în contact cu fruntașii comunelor bisericești pentru asigurarea salariilor învățătoresți și asigurarea caracterului școalelor noastre confesionale.

În lucrarea aceasta așteptăm și pretindem chiar dela membrii sinodului arhidiecezan, dela deputații congresuali, dela membrii sinoadelor protopresbiterale, dela întregă inteligența noastră delamânească, directori de bănci, avocați, medici, funcționari mari și mici trecuți la pensii, cu puțină ocupațiune, ca toți, dar toți să ne deie prețiosul lor sucurs, să meargă în comune, să însoțească pe protopopul și să-i deie mână de ajutor, sprijin moral, ca să vadă întreagă obștea românească cum înțelegem cu toții opera de salvare și de mântuire și cum una gândim, când e vorba de cultura noastră națională.

Așteptăm ca toți fiii cei buni ai neamului nostru să se găsească într'o singură tabără, în tabăra luptătorilor pentru asigurarea existenței școalelor.

Nu persoana învățătorilor să ne determine la această lucrare, căci ei și altcum ar putea ajunge la pânea cea amară, ce li se asigură prin lege, ci simțul nostru de Români și de creștini, pentru că perzând prima fortăreață — școala și învățătorii — urmează să capituleze mai târziu și preoțimea cu bisericile și cu

altarele sfinte la cari s'au închinat strămoșii noștri și pe cari nu ni-e permis să le lăsăm ca să se apropie de ele mâni străine.

Vom vedea și ni-se va da bună ocazie să constatăm, cari sunt fiii cei adevărați, luptătorii cei harnici și desinteresați, și cari sunt fanfaronii cari se bat în piept, că ei sunt creștini buni și Români mari, dar în clipe mari fac pe îndoelnicii și neîncrezătorii, stau departe de mișcările noastre, cu mâinile încrucișate, criticând lucrarea altora și cu deosebire auctorității bisericești, învinovățindu-le că fac prea puțin, lucră prea incet, nu sunt pătrunse de chemarea lor și nu au ochi și inimă ca să vadă și priceapă interesele mari ale obștei. Am dori, mult am dori, ca umăr la umăr să mergem cu toții înainte pe calea singură mântuitoare, pe calea luminei și adevărului — *căci zilele grele sunt.*

Organele noastre, dar mai ales învățătorii noștri, să fie în așteptarea instrucțiunilor dela forul cel mai înalt, iar comunele cu mijloace mai multămitoare să grăbească și în acești 3 ani de tranziție, în cât numai se poate, să satisfacă cel puțin concluzel congresuale, și să asigure minimalul salarului fundamental de 800 coroane, ca să vadă și învățătorii, că s'a făcut începutul pentru salvarea școalelor în anul școlar proxim. *N. Ivan.*

Obstrucția învinsă. S'a isprăvit cu obstrucția Croaților. Lupta lor parlamentară e terminată deocamdată. În ședința de Mercuri a dietei, după-ce toți câți erau notați au vorbit la primul paragraf al proiectului de lege referitor la pragmaticele funcționarilor dela căile ferate, a luat cuvântul ministrul de comunicațiune Kossuth și a declarat, că retrage toți ceilalți paragrafi ai proiectului de lege, iar paragraful prim îl modifică astfel, că tot ce se cuprinde în ceilalți paragrafi revocați, mi-

Seghedin, 14 Iulie 1849. Ministrul afacerilor externe: Conte *Carimir Battányi* m. p. Domnilor *Balcescu*, agentul emigrațiunii române și *Cesar Boliac*. (Vezi „Amintiri din pribegie” de *Ioan Ghica*, pag. 371.)

Dupăce deci se aștepta, ca Iancu să subscrie proiectul de pacificare și să-l trimită guvernului în formă de cerere pentru a primi putere de drept, ceea ce însă nu s'a întâmplat, pentru că Iancu n'a voit să știe de proiectul acesta de împăcuiune: mai crede dl *Roman*, că proiectul acesta publicat de dsa a fost prezentat dietei din Seghedin și a ajuns să fie act public, lege pentru împăcarea Românilor?

Dar deodată cu proiectul de pacificare, Kossuth a scris și un proiect de organizare pe seama unei legiuni voluntare, care în urma înțelegerii dintre *Balcescu* și guvernul unghuresc avea să se formeze din Români din Valahia, pentru ca să lupte cu *Bem* împreună, în contra Muscalilor, tot așa ca și *Moții* de sub comanda lui *Iancu*, ridicat la rangul de general al armatei unghurești.

Proiectul acesta era următorul: „Opiniunea guvernului unghuresc, cum și a patrioților cari au condus și conduc și de prezent mișcarea liberală în Româ-

FOIȘOARĂ.

In jurul unui document.

— Răspuns dlui *Iosif Roman*. —

(Urmare).

Vom vorbi acum mai pelarg despre documentul dlui *Roman*, căruia dsa ar voi să-i deie însemnătate mai mare decum îi compete. Am spus, că e un proiect de împăcuiune, legat între *Kossuth* și emigranții români *Balcescu* și *Boliac*. Proiectul a fost compus din partea emigranților, iar *Kossuth* l-a scris în 14 Iulie 1849 cu clausula următoare: „Aprob în principiu; *L. Kossuth* m. p. guvernul statului ungar, iar detaliile vor fi regulate prin domnul general *Bem*, autorizat la aceasta.”

Români din Ardeal acest Iancu nu știa deci nimica despre acest proiect de pacificare. S'a legat fără știrea și concursul lor. Această se vede din scrisoarea lui *Balcescu*, trimisă în 15 Iulie 1849 lui *Ioan Ghica* (publicată în „Amintiri din pribegie” pag. 369) căruia îi comunică următoarele: „N'am putut a isbuti, ca ieri și azi să se iscălească poruncile de *Kossuth* și să plec, dar mâne nădăjduesc. M'am învoit cu *Kossuth*, ca Iancu să facă cererile potrivit acestora, și atunci el să le apro-

beze, făgăduind a le face a se aproba și de dietă, cum și tot el (adecă *Iancu*) să ceară a merge în Valahia mare, spre a ne mântui de Muscali. Am dictat însumi poruca cătră *Bem* în treaba noastră, prin care i-se zice să lucreze în înțelegere cu noi și să autorizează a intra în Valahia mare. . . . Eu voiu rămânea la Iancu până a sfârși cu dânsul și al lua și pe el cu armata lui și se pregătim intrarea în Valahia mare. Această frumoasă idee despre Iancu am dat-o lui *Kossuth* prin *Longvard*. . . .

La finea scrisorii apoi *Balcescu* mai comunică lui *Ghica* următoarele:

„Iată îți trimit tratatul (se vede că atunci îl primise), fiindcă *Kossuth* nu se putea ocupa d'a cerceta amănuntele chestiei oștășești, de care nu era nici competent. De aceea, cum vezi, am lăsat-o în treaba lui *Bem*, ca să nu mai perdem timpul aci.”

Balcescu a plecat imediat, ca să deie față cu *Iancu* și să-l capaciteze să primenscă propunerile lui *Kossuth*, căci așa scrie lui *Ghica* în aceeași scrisoare: „*Plecăm astăzi, căci am sfârșit toate.*”

Cumcă proiectul de pacificare a fost compus din partea emigranților români,

dar mai ales, că se aștepta, că Români să subscrie proiectul și să l prezinte guvernului în formă de cerere, pentru ca să poată fi apoi prezentat dietei, se vede din scrisoarea adresată emigranților români din partea ministrului de externe ungar de atunci, contele *Cazimir Battányi*, în ziua de 14 Iulie 1849. A fost de următorul cuprins:

„Domnilor! Dvoastră v'ați oferit ca mijlocitori, în speranța de a restabili pacea între guvernul ungar și insurgenții români din Transilvania. *Mia-ți propus mai multe articole*, cuprinzând dorința compatrioților dvoastră transilvăneni. Eu le-am comunicat domnului guvernor și domnilor ministri, și am onoarea a vi le retrimite, cu foarte mici modificări, deodată cu o traducere în unghurește (originalul era francez). Guvernul dorește foarte mult pacea și fericirea tuturor locuitorilor Ungariei. Dacă dvoastră veți putea exercia influența, ca Români să depună armele în timpul fixat și să prezinte guvernului, în formă de cerere, proiectul cmintit, vă pot garanta, că acesta va fi primit din partea guvernului. Prin aceasta dvoastră veți face mare serviciu țării și compatrioților dvoastră. Primiți, domnilor, asigurarea considerațiunei mele celei mai distinse.

nistrul de comunicațiune să fie îndreptățit a pune în practică *pe calea ordonanțelor*, cari rămân în vigoare până la aducerea unei legi speciale în privința aceasta, pe care ministrul a promis că la toamnă o va prezenta negreșit parlamentului. Astfel la paragraful prim al proiectului de lege nu mai puteau vorbi decât cei ce au făcut propunerile de modificare, și discuția s'a terminat. În ședința de ieri, Joi, Croații au înaintat protest în scris, bine motivat, în contra procedurii ministrului *Kossuth* și în contra întregului proiect de lege, apoi au părăsit sala de ședințe în mod demonstrativ, declarând, că pentru atitudinea lor viitoare vor cere avizul dietei croate. Până atunci deci nu vor mai intra în dieta ungară. Imediat după eșirea lor din sală, dieta a votat singurul paragraf din proiectul de lege așa cum l-a stilizat *Kossuth*. Astăzi se face votarea lui în a treia cetire. Dieta va mai vota acum unele legi mărunte, iar săptămâna viitoare intră în vacanțele de vară, cari vor ținea până în Octomvrie.

Congresul socialistilor germani.

Sâmbătă și Duminecă au ținut socialiștii de naționalitate germană din Ungaria congres în Budapesta. E semnificativ, că socialiștii încep a se întruni în adunări după naționalități. Nu e mult de când au ținut adunări, tot în Budapesta, muncitorii români, iar acum le-au urmat muncitorii germani. Semnul, că totuși organizarea după naționalitate e cea firească, fie programul politic oricare.

Congresul socialistilor germani a fost bine cercetat, (au fost reprezentate 40 de comune prin 180 de delegați) a decurs în ordine și a fost condus de prezidentul *Max Grossmann*. De importanță mare e acest congres în urma faptului, că învitat fiind, a luat parte la congres, și chiar și la debateri și frunzașul socialist din Austria, *Engelbert Pernerstorfer*, deputat în Reichsrathul austriac și prezidentul clubului socialist din Reichsrathul dela Viena.

Bătrânul *Pernerstorfer* a luat cuvântul imediat după constituirea congresului și a ținut o vorbire mai lungă de orientare politică, în care a atins chestii cari ne privesc și pe noi, naționalitățile din Ungaria. Această parte a vorbirii sale a fost următoarea:

„E trist — zicea oratorul — că mișcarea social-democrației din Ungaria până acum n'a fost ceea ce ar fi trebuit să fie. E însă îmbucurător faptul, că în vremile din urmă și-a câștigat și ea un loc de frunte în politica țării, prin propaganda pentru sufragiul universal. E firesc, că în măsura în care această mișcare ia avânt, să se nască și necesitatea, ca popoarele deosebite să-și schimbe și să-și

nia (Moldo-Valahia) este, că cele două națiuni, Maghiarii și Românii, prin poziția lor topografică, prin identitatea intereselor lor și mai presus de toate prin pericolul de care sunt amenințate amândouă din partea panslavismului, trebuie să se înțeleagă reciproc și se lupte azi sub același drapel contra panslavismului, pentru apărarea libertății, precum odinioară împreună au luptat pentru apărarea creștinătății. Aceste considerații au îndemnat pe patrioții moldo-valahi să propună guvernului unguresc, să li-se permită formarea unei legiuni pentru combaterea Austriei și a Rusiei, cari amenință libertatea comună, și guvernul a primit această cerere și o confirmă, prin actul present, sub condițiunile mai jos amintite:

I. Un oraș dela frontiera Valahiei și Transilvaniei va fi designat din partea guvernului unguresc pentru reunirea voluntarilor români și formarea legiunii. La frontieră vor fi comi-ari de ai guvernului însărcinați cu primirea voluntarilor și trimiterea lor în orașele de reunire. Guvernul ungar se obligă acum numai la înțelegerea și înarmarea unui batalion, restul legiunii va fi completat ulterior, în condițiunile de mai jos.

II. Solda (plata) domnilor ofițeri,

modifice tactica. Nici noi n'avem un partid unitar. La noi există șese partide socialiste-naționale, toate absolut autonome. Dacă spre pildă partidul socialist ceh vrea să facă ceva, o face în înțelegere cu noi. Dacă însă nu ne putem înțelege, partidul ceh are mână liberă.

Noi suntem patrioți buni în înțelesul, că tindem la promovarea bunăstării muncitorilor și la ușurarea condițiunilor lor de existență. Fără aceste mase ale poporului națiunea nu e decât o adunătură de oameni bogăți, cari nu muncesc, dar trăesc pe spinarea muncitorilor.

Dvoastră vă plângeți, că aveți să îndurați prigoniri politice. Intr'adevăr, guvernul dvoastre de astăzi nu-mi pare a fi prototipul unui guvern european. Dar aceiași soarte am avut-o și noi în Austria.

Știu bine, că dvoastră nu dispuneți de o armată așa de însemnată de proletari ca și noi, în schimb însă trăiți în niște raporturi politice, de cari puteți profita. Dacă în Austria se poate zice, că parlamentul nu reprezintă decât aristocrația, în Ungaria se poate zice, că parlamentul nu reprezintă nici chiar interesele unor anumite grupări politice, ci numai interesele unor clice, cari profită de parlament în favorul intereselor lor proprii. Dvoastră puteți lupta împotriva acestui parlament cu forța ideilor dvoastre purtane. Trebuie să vă dați seamă, că sunteți un partid curat și nicidecum nu iertat să vă lăsați răpiți la un pact oarecare cu acești oameni.

Și pe noi ne-au batjocorit în Austria, și suntem socialiști ces. reg. Noi socialiștii suntem însă oameni nepreocupați, cari nu cunoaștem tradiții. Noi vom merge în totdeauna alături de Impărat și Coroană, câtă vreme Impăratul și Coroana va voi ceea ce vom noi. Noi profităm de toate mijloacele, cari servesc scopurilor noastre și nu ne sfîm să ne alieăm chiar și cu Coroana. Noi n'avem dogme în ce privește persoanele, ci numai în ce privește principiile. Dvoastră trebuie să procedați ca și noi. Pe cât sunt în stare să-mi dau seama, situația actuală din Ungaria e imposibilă, și dacă Regele are aceleași vederi ca și dvoastre, trebuie să procedați cum am procedat noi în Austria.

Vă felicit și doresc, ca social-democrații germani să dovedească și aici, că sunt internaționali, că vor egala îndreptățirea a tuturor popoarelor și că sunt una cu marea armată a culturii și progresului.

Vorbire lui *Pernerstorfer* a fost de un efect covârșitor. S'a pus apoi în discuție un punct special din ordinea de zi: *Sufragiul universal și naționalitățile*, ajungând raportorul la concluziunea și la constatarea, că la sufragiul universal muncitorimea din Ungaria poate să ajungă numai cu ajutorul naționalităților.

La punctul acesta de program a luat

subofițeri și a soldaților va fi aceeași ca a ofițerilor, subofițerilor și a soldaților armatei ungar. Durata legiunei va fi pentru tot timpul războiului. Va fi considerată totdeauna ca aflătoare în fața inamicului și va primi surplusul de război.

Urmează acum amănunț despre soldă, despre starea batalionului, starea companiei, despre îmbrăcămintea infanteriei etc. Proiectul se încheie apoi astfel: „Legiunea se aranjează pentru durată războiului. Când interesele patriei vor cere, legiunea va putea, cu învoirea guvernului, care însă nici când nu va refusa să o dea, să se reîntoarcă în patria sa (adecă în Principate) cu arme, bagage și munițiuni.

Guvernul promite, că în cazul acesta va ajuta pe patrioții români să câștige libertatea patriei lor, încât interesele comune o permit aceasta.

Legiunea jură credința României și Ungariei. Ea se angajează a lupta pentru libertate și independență, însă niciodată în contra naționalității vre'unui popor, principiu care îi este asemenea scump, ca și bravei și mărinimoasei națiuni maghiare.

Urmează subscriserile lui *N. Bălcescu*, *C. Boliac* și apoi a lui *Kossuth Lajos*. (Vezi „Amintiri din pribegie” de *Ioan Ghica*, pag. 372).

de nou cuvântul *Pernerstorfer*, și a spus următoarele:

„Ar trebui să pară curios, că noi, cari ne numim internaționali, ne ocupăm în mod atât de serios cu chestiunea apropierii dintre mișcarea social-democrației și mișcarea naționalităților. Internaționalismul însă nu va să zică antinațional sau anațional. Internaționalismul social-democrației e cel mai perfect patriotism, fiindcă tinde să creeze o patrie pe seama aceluia, pe cari șovinismul dominant și puterea îi exclude din această țară. Stările din Ungaria sunt asemenea celor din Austria. Mulți însă nu vor să admită adevărul acesta, fiindcă șovinismul maghiar e cel mai brutal șovinism din lume. Zicala veche: „Extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita” pare a fi prins rădăcini neperitoare și sunt oameni, cari intr'adevăr cred, că țara aceasta e buricul lumii, în jurul căruia se învârtă istoria întregului univers. În țara aceasta națiunea maghiară a reușit să se facă stăpână pe eghemonia politică și-și menține această eghemonie cu ajutorul instituțiilor sale, cari sunt cele mai reacționare. Câtă vreme vor domina în Ungaria păturile aceste șoviniste nu va putea fi vorba de dezvoltare materială, nici de dezvoltare intelectuală.

Cultura unui popor nu se poate îmbogăți într-o limbă străină. Această cultură nu și-o poate însuși decât în umbră sa maternă. Părerea mea personală e, că țara aceasta nu se poate salva, decât prin demoralizarea ei, iar aceasta nu se poate realiza, decât pe o singură cale: de a nu-și lăsa păturile drepturile ce le compet.

Dvoastră veți avea prilej să vedeți deșteptarea naționalităților, a acelor națiuni fără istorie, cari au zăcut până acum în somn. Dvoastră veți fi martorii redeșteptării naționalităților și lor social-democrației e alături de aceste naționalități. Trăim în vremile unei mari agitații naționale. Fiecare fracțiune își apără existența. E ca și când oamenii își ar fi pătrunși de simțul, că ființa lor națională, limba și cultura lor națională sunt comoara lor cea mai sfântă!

Și aceasta a doua vorbire a bătrânului socialist austriac a făcut adâncă impresiune asupra congresului și a fost acooperită cu aplauze șgomotoase.

Duminecă congresul a ținut a doua ședință, tot sub conducerea lui *Grossmann*. S'a prezentat la congres și de astădată *Pernerstorfer*, și luând cuvântul a spus, că gazetele maghiare l-au atacat pentru vorbirile rostite în ziua premergătoare, dar pe nedrept, pentru că el nu s'a ocupat cu politica maghiară și n'a atacat-o. Nu s'a simțit străin, cum i se spune, pentru că a fost invitat la congres, și pentru că Austria și Ungaria formează un întreg, ca monarhie, în care crede că poate să se simtă pretutindenea acasă.

Prezidentul congresului a rostit apoi

Nu s'a ales însă nimica, nici din legiunea proiectată, și nici din proiectul de pacificare, pe care Iancu nu l-a subscris, în formă de cerere nu l-a trimis guvernului, și astfel acesta nu l-a putut ridica la valoarea de act public și nici dietei nu l-a putut prezenta. Intreaga încercare de împăciuire a fost deci, ca să folosim o asemănare cam trivială, tocmeală pe pielea ursului, care se afla în pădure.

Generalul *Bem* a primit însă porunca lui *Kossuth*, — despre care scrie emigrantul român *Bălcescu* că el a dictat o, — și încă în 22 Iulie 1849 a trecut în Moldova, — cum ia poruncit *Kossuth*, — unde a avut cionire cu Rușii, ear peste câteva zile s'a retras earăși în Ardeal. În 8 August 1849 a scris apoi lui *Iancu* din Făget (Banat), să-i vină cu Moșii săi întru ajutor, în înțelesul contractului de pacificare (care însă rămăsese ascuns în buzunarele lui *Bălcescu*), legat cu *Kossuth*, dar Iancu nu i a dat nici o ascultare. Iancu și *Benedek* scrie, că pentru aceea, pentru că atunci cauza maghiară era deja perdută. Noi însă zicem, că pentru aceea, pentru că proiectul de pacificare nu l-a mulțămît, și Românii nu l-au putut primi.

(Va urma)

o vorbire măgulitoare la adresa lui *Pernerstorfer*, asigurându-l de întreaga încredere a muncitorimeii din Ungaria.

S'a luat în urmă concluz cu privire la votul universal, decretându-se acordarea de drepturi politice și pe seama femeilor.

Congresul a intonat *Marseillaise*, și s'a încheiat în perfectă ordine.

Intrunirea agricolă din Șura-mică.

Duminecă, în 30 Iunie stilul nou anul curent, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu”, prin esmișii săi, dñii *Romul Simu* și *Nicolae Iosif (Aeilu)*, membri în comitetul central și *V. Tordășianu*, secretarul Reuniunii, a fost găzduită pe câteva oare în comuna Șura-mică. Poporațiunea română din această comună locuită în mare parte de Sași, e viguroasă, harnică și deșteaptă. Românășii noștri au biserică frumușică și o școală, cu care s'ar putea mândri și o comună mult mai mare ca Șura-mică. Povățuitorii poporului nostru de acolo, parohul *Aron Mihalet* și învățătorul *Nicolae Tomuța*, fac tot ce le stă în putință, ca trebile economilor noștri să prospereze. Lor li-se revine meritul tinerii intrunirii agricole de Duminecă. Scopul intrunirii de a da poporațiunei nouă povește, noue îndemnuri pentru câștigarea de noue isvoare de venit, a fost deplin ajuns.

Di *R. Simu*, în calitate de prezident al intrunirii, ține un frumos discurs în fața totalității poporațiunei noastre, intrunită în spațioasa sală a școlii. Dsa arată cum Reuniunea agricolă, alcătuită pentru economii noștri, cantă la vetrele lor pe economul muncitor și împreună cu acesta chibzuește asupra celor de făcut pentru agonisirea mai cu spor și cu mai multă ușurință a celor trebuincioase, pentru bunăstare și înflorire să se sălășluiească în casa economului nostru. Arată scăderile și relele ce mereu se încuibă printre noi, pentru a căror delătarese lucră Reuniunea noastră. Mulțămeste pentru buna primire și roagă ca sfaturile ce se vor da astăzi să fie urmărite cu încrederea și cu dragostea, cu care reprezentanții Reuniunii au îmbrățışit ideea de a veni în mijlocul poporului de acolo.

Dñul *Nicolae Iosif*, bine cunoscutul vorbitor din ramul pomăritului și al vieșirului, ne-a fermecat cu vorbirea sa despre felul de a purcede la prăsirea, plantarea, altoirea și îngrijirea ulterioară a pomilor. Recomandând cu căldură cultivarea în mare a cât mai puține, dar cu atât mai alese soiuri de poame, trece la cultura rațională a viilor. Arătând scăderile observate de dsa la diferiți vișeri, ne conduce pe noue căi la poame mește de urmat la prăsirea și lucrarea vișei de vie. Ne vorbește pe larg despre prepararea locului, despre sădit, săpat etc. și despre inoculii, neîmpădit, ai viilor: filoxera și peronospora și ne face cunoscută soiurile potrivite de vișă americană. Cărticica instructivă „Vișier român”, scrisă de dl *Iosif* și edată de Reuniunea, care se poate procura cu prețul modest de 80 bani cu porto postal cu tot, mă dispensează de a mai stăruie asupra importantului discurs al dlui *Iosif*.

Reuniunea, în cunoștința faptului, că nici unul din economii noștri din Șura-mică, nu se îndeletnicește cu cultura albinelor, a pus la dispoziție parohului *Mihuleț* un roi (stup) cu albina, cu coșnița (una de nuele și alta mobilă de scânduri) și cu toate recuzitele de lipsă. Bine apreciatul apicultor, dl *Simu* față cu coșnițele și în mână cu recuzitele, ne trece pe dinaintea ochilor toate lucrările, pe cari un stupar cuminte le îndeplinește în stupină. Ieftina carte (80 fileri cu porto postal cu tot) a „Stuparilor săteni”, lucrată de dl *Simu* pe baza cunoștințelor sale teoretice și practice, mă dispensează și ea de a mă ocupa mai pe larg cu discursul prețios al dlui *Simu*. Părintele *Mihuleț*, luând în primire stupul mutat din coșnița de nuele în cea mobilă, a primit și angajamentul ca la timpul său să dăruiască unuia dintre membrii Reuniunii cu locuința în Șura-mică primul roi.

Secretarul Reuniunii, dl *Vic. Tordășianu*, vizând la multele trebuințe ale poporațiunei, îndeamnă pe frunzașii ca să alcătuiască în Șura-mică un astfel de așezământ, dela care economul să poată câștiga numărul (bani) trebuincios atunci când are de el trebuință și în suma de care are trebuință și toate acestea cu puține cheltueli de timp și de bani, iar încât pentru cheltuelile și dobanzile, pe cari economii ar fi să le jertfească, să rămână și ele în folosul obștei din comună. Dl *Tordășianu* raportându-se la rezultatele morale și materiale, la cari au ajuns însoțirile de credit sătești sau *Raiffeisen*, alcătuite cu concursul și sub egida Reu-

niunei noastre agricole, îndeamnă a se înființa o asemenea însoțire și în Șuramie. Arată modul de purcedere la alcătuire și ofere spriginul și conlucrarea Reuniunii.

Parohul Mihuleț, arătând cum Sașii din Șuramie au 2 bănci sătești și alte așezăminte, promite că va stăruia să mână aruncată astăzi în scurt timp roadele dorite să le dea.

Di Simu mulțamește pentru ascultarea dată sfaturilor, declară întrunirea încheiată.

După prânzul bogat, luat la ora 5 d. a. la masa părintelui Mihuleț, oaspeții noștri s'au îndepărtat, iar noi locuitorii din Șuramie am rămas cu inimile înălțate, că dat ne-a fost de a găzdui în mijlocul nostru oameni cu durere pentru treburile noastre.

Din despărț. „Asociației”

Convocare.

Onorații membri ai „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român” de pe teritoriul „măntău” Dobra, precum și binevoitorii și spriginătorii acestei instituții, prin aceasta sunt invitați a participa la adunarea cercuală a acestui despărțământ, care se va ține în comuna Ghathea la 29 Iunie (12 Iulie) a. c. la 2 ore p. m. în școală eventual în grădina bisericeii.

Obiectele: Deschiderea adunării. Rapoartele comitetului, cassarului și bibliotecarului. Alegerea comisiei pentru cenzurarea rapoartelor. Alegerea comisiei pentru acurirea de membri și încasarea taxelor. Disertațiuni sau prelegeri economice eventual prelegeri însoțite de proiecțiuni cu schiopicionul (§§. 4 și 37 stat.). Rapoartele comisiei. Alegerea a 2 delegați pentru adunarea generală a „Asociației”. Închiderea adunării.

Dobra, la 17/30 Iunie 1907.

Iosif Morariu
dir. desp.

NOUȚĂȚI.

Regele Carol decorat de Sultanal. Luni dimineața a sosit la București misiunea trimisă de Sultanal turcesc, pentru a remite Regelui Carol însemnele ordinului *Nichanimitiaz*, cu briliante. La gară a fost primită de prefectul poliției și de doi ofițeri superiori, trimiși de M. Sa Regele Carol. Membrii misiunii au plecat apoi cu tren special la Sinaia, unde a fost invitată la castelul Peleş, și după ce a predat Regelui însemnele ordinului, a fost reținută la masă.

Gimnaziul din Caransebeș Ministrul nostru de interne a adus de curând două hotărâri cu privire la gimnaziul din Caransebeș, care e în înființare. Într'una stabilește numirea gimnaziului, care va fi: „*Szörényi kir. magyar főgymnasium*” și aprobă hotărârea orașului Caransebeș de a da fondul școlar gr. or. român (105000 cor.) și încă 50000 cor., precum și loc potrivit pe seama gimnaziului, iar prin cealaltă aprobă hotărârea comunității de a avea de a preda fondul gimnazial român al ei (100000 cor.) pentru noul gimnaziu, dar nimicește hotărârea Comunității de a avea, ca la gimnaziu să fie și catedră de limba română, ca studiu obligat, și fii Grănițerilor să aibă prioritate la primire în gimnaziu, promițe însă ministrul, că se va îngriji, ca și limba română să fie propusă prin cineva. Apelația dlor Dr. Iosif Traian Badescu și Patr. Drăgălină, cari au cerut predarea fondului școlar gr. or. român școlii confesionale române din Caransebeș, adevă destinației lui, a fost respinsă.

Pentru gimnaziul din Brad. La casa arhidiecezană a intrat dela abiturientul *Covolan Stefan* 5 coroane, încasate dela studenții Simian, Moisin, Stefan, Topărcian și Suciu, ca răscumpărare de bilete pentru concertul studenților din Cluj.

† **Contele Constantin Nigra**, ministru plenipotențiar italian la curtea dela Viena, a decedat zilele trecute în Rappallo. În postul de reprezentant al statului italian pe lângă curtea dela Viena se afla cu începere dela anul 1885. Și-a câștigat mari merite pentru statul italian și moartea sa e regretată de toți cari l-au cunoscut.

Leac pentru pelagra. Dl Dr. Victor Babeș, profesor universitar și membru al „Academiei române” a făcut comunicare în ședința din urmă a Academiei, că a aflat leac bun în contra pelagrei, care bănuie în mod îngrijitor printre țărani din România. Până acuma dl Babeș l-a întrebuințat totdeauna cu bunsucces.

Dela întrunirea după patruzeci de ani. Preoții cari și-au dat întrunire în Sibiu în 28 Iunie n. pentru a se revedea după 40 de ani trecuți dela absolvirea cursului III de teologie la seminarul „*Andreian*”, au trimes telegramă omagială Preasfințitului Domn Episcop al Caransebeșului *Nicolae Popea*, care încă le-a fost profesor, ear Preasfinția Sa le-a trimis tot pe cale telegrafică următorul răspuns: Primiți mulțămirea mele pentru rara salutare de 40 ani. Popea, Episcop.

La casa arhidiecezană au mai intrat pentru gimnaziul din Brad sumele următoare: din comuna *Almășel și Micanești*, protopresbiteratul *Ilia* 25 cor. 40 fileri, și din comuna *Bucium-Isb'ta*, protopresbiteratul *Abrudului* 77 cor. 10 fil., sumă adunată dela următorii credincioși: *Nicolae Băieșian*, preotul locului 30 cor., *Ioan Iurca* lui *Todor*, *Pamfilu Baiesian*, *Ioan Costinasu* a *Stiopoi*, *Ioanea Prada*, *Augustin Danciu*, *Nicolae Nicul* a *fireziaru-lui*, *Nicolae Danciu* lui *Candinuț*, fiecare câte 2 cor., *Ioan Iurca Cucu* 4 cor., *Simeon Faur*, comerciant 5 cor., *Nicolae Costinșin* a *Stiopoi* 6 cor., *Nicolae Flocă* a *Gani*, *Ioanu Danciu* lui *G. Todor*, *Nicolae Iancu* a *Rotalui*, *Todor Danciu*, *Nicolae Iurca* a *Savului*, *Simeon Flocă*, *Ioan Tieptier*, *Dumitru Giurgiu*, *N. N.*, *Crainic Georgiu*, crasnica, *Ioanu Nicula Pruncu*, *Georgiu Iurca* lui *Furcoia*, *Ioan Narița*, *Alexandru Iurca*, *Maria Candrea*, preoteasă văd., fiecare câte 1 cor., mai mulți cu sume sub o coroană.

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu ține ședința lunară, împreună cu subcomisiunile, Luni în 8 Iulie n. la orele 3 d. a. în sala mică a casei comitatense.

Inspectoratul expoziției din București s'a desființat și cu începere dela 21 Iunie a. c., diplomele acordate expozițiilor și colaboratorilor de către juriul Expoziției Generale române din 1906 se vor distribui de către serviciul agriculturii și viticulturii din ministerul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, iar costul lor se va încasa de serviciul de contabilitate din acelaș minister.

Săcerișul s'a început în Banat și în părțile Ungariei de pe lângă Dunăre și Tisa. Pe unele locuri recolta e mijlocie, câte 7—8 măși metrice de iughăr, iar pe unele locuri e slabă de tot. Abia să scoate semănța.

Artistul Nottara, care părăsise teatrul național din București, a fost reangajat ca membru al societății dramatice române, cu un salariu de 10,000 lei la an, și cu îndatorirea de a păși cel puțin de 30 ori pe bină în cursul anului, în piese potrivite.

† **Ioan Bogdan**, paroh al bisericii gr. or. române din Purcăreni, a decedat în 19 Iunie v. la 10 ore seara, împărțit cu sfintele taine, în etate de 79 ani, în al 56-lea an al preoției și al 57-lea an al fericeii sale căsătorii. Rămășițele pământești ale valorosului preot, au fost ridicate din casa parohială și depuse spre vecinică odihnă în cimiterul bisericeii din Purcăreni, eri, Joi, în 21 Iunie v. la 2 ore p. m.

„Lăpușana.” Ni se scrie că cu 1 Iulie st. n. a c și-a început activitatea noul institut românesc de credit și economii „*Lăpușana*” din orașelul *Lăpușul* ung. comitatul *Solnoc-Dobâca*, cu un capital social de 70.000 cor. având în frunte următoarea direcțiune: *Vasile Duma* protopresbiter gr. ort., *Vas. Muste* protopop gr. cath. *Ioan Oltean* preot gr. cath. *N. German* preot gr. ort., *Grigore Popescu* preot gr. cath. *Ioan Perhaita* preot. gr. ort. și *Autoniu Genta* hotelier.

Manuale didactice aprobate. Ven. Consistor din Arad cu decisiu dto 7/20 Iunie a. c. nr. 3223 a aprobat manualele dlui *Iuliu Vuia*: 1. Curs practic de aritmetică pentru cl. 2, 3 și 4 cu 60 fil. ex. și 2. Curs practic de aritmetică și geometrie pentru cl. 5 și 6 cu 36 fileri exemp. Aceste scrieri se capătă la tipografia diecezană din Arad, strada *Battyányi* 2.

A căzut din tren. O fetiță, care călătorea cu trenul dela *Lupeni* la *Vulcan* se uita pe fereastră și deschizându-se ușa vagonului a căzut din tren. Mama ei imediat a sărit și ea din tren, iar ceilalți călători au dat signalul de alarmă, trenul s'a oprit și oamenii au plecat să caute mama și fata. Spre marea lor bucurie ambele veneau pe jos în urma trenului. Au căzut atât de norocos din tren încât nu li s'a întâmplat nimica. Au călătorit mai departe cu trenul.

Examenle de maturitate din Năsăud. La examenle de maturitate la gimnaziul din Năsăud au fost admiși 35 de candidați, dintre cari 4 s'au retras, iar dintre cei 31 examinați au obținut calcul emiaent 4 inși: *A. Ungur*, *Val. Candale*, *Victor Coșbuc* și *Laur. Banea*; maturi cu bine 5: *Petru Cheresteș*, *Octavian Mărcuș*, *Sev. Murășan*, *Ana Șimon*, *Laura Seni*; maturi cu suficient: *Ier. Anisiu*, *Al. Bohoia*, *Aur. Bodea*, *I. Cheresteș*, *Val. Ciudărean*, *I. Filip*, *T. Lazar*, *Fl. Mateiu*, *M. Mendel*, *Silviu Popa*, *Gavril Paica*, *E. Seni*, *V. Zinelvin*, *Val. Boca*, *I. Buta*, *A. Monda*. Relegați la repetiția examenului peste 3 luni din un studiu 5; relegați la repetiția examenului din mai multe studii 1.

Defraudare. Directorul casei de păstrare din *Marienburg* s'a denunțat singur judecătoriei și a cerut să fie arestat, fiindcă în cursul anilor a defraudat bani de ai institutului în sumă de peste patru milioane mărci. Pe „credinciosul” director îl cheamă *Rudolf Völke*.

Librăria arhidiecezană din Sibiu, dorește a cumpăra revista „*Preotul Român*” anii 1880—1881 și 1885—1886. On. dăi cari doresc a o vinde sunt rugați a ne comunica prețurile.

Un practicant cu 3—4 cl. gimnaziale, creștere bună și deștept, se primește la **Librăria arhidiecezană**, Sibiu. Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze rugăile împreună cu atestatul de botez și școlar: Comisiunii administrative a **Librăriei și Tipografiei arhidiecezane**, Sibiu.

Nu i place temnița. Țiganul *Sf rlea* a fost judecat de tribunalul din Cluj la 2 ani temniță pentru furt. Când a fost dus ca să fie închis, pe trepte și-a aflat murea și copilul, cari tocmai mâncau slănină. S'a repezit la copil, i-a smuls cuțitul din mână, și a început a se tăia, răninduse rău. A fost dus la spital unde se luptă acum cu moartea.

Petrecere în Ibănești Tinerimea română din *Ibănești-Hodac* invită la petrecerea de vară împreună cu concert, ce se va ține în școala gr. ort. din *Ibănești Vineri*, în 12 Iulie st. n. (*Sf. Petru*). Începutul precis 7 ore seara. Venitul curat este destinat spre scop filantropic. După concert urmează dans. *Marinimoașele* suprasolviri se vor cuită pe cale ziaristică.

Cărți și reviste.

„**Douăzeci de ani dela înființarea societății studenților în teologie**” este titlul unei broșuri bogate în conținut, apărută în *București* Pe 103 pagine are următorul cuprins: *Istoricul* pe scurt al societății studenților în teologie, de *Const. P. Provan*. *Religiunea Chinezilor*, de *I. Mihăleșcu*. *Rolul preoților parohi*, de *Vasile Oiaga*. *Importanța și autoritatea scrierilor canonice ale vechiului testament*, de *diaconul Popescu-Mălăești*. *Restabilirea și menținerea armoniei în societate prin biserica și cler*, de *prof. I. Florescu-Dâmbovița*. Mai multă lumină, de *G. Ce trebue să facem*, de *St. G. Brădișteanu*. *Liberul arbitru și predestinațiunea divină*, de *Arhimandritul Iulius Scriban*. Când și cum s'a introdus limba română în biserica românească? de *Gr. Popescu-Breasta*. *Sfinxul*, de *Cicerone Iordachescu*. *Ziaristica noastră bisericească*, de *Onisifor Ghibu*. *La denii*, de *I. Duma*. *Literatură de preoți luptători*, de *Ioan Gh. Savin*. *Chemare de Radu Cristescu*. În jurul adevărului, de *ierod. V. Stănescu*, și *Dare de seamă* despre ședința festivă din 20 Maiu 1907, de *secretarul Ioan Savin*.

Hero și Leandru, sau Valurile mării și ale amorului, tragedie în 5 acte de *Grillpartzer*, traducere în versuri de *Har. Iamb G. Lecca*. A apărut în biblioteca pentru toți Nr. 270, un vol. 136 pag. prețul 30 bani.

Cine nu cunoaște admirabila legendă „**Hero și Leandru**” immortalizată de *Schiller* în una din cele mai frumoase poezii ale sale și de *Grillpartzer* în admirabila lui tragedie?

Nimic mai mișcător, mai poetic, ca amorul dintre preoteasa *Hero* și tinărul *Leandru*, care trece noaptea *Helespontul* înnot, ca să-și vadă iubita și desnodământul tragic al acestei povești de dragoste.

Admirabil tradusă de poetul *Haralamb G. Lecca*, aparițiunea tragediei *Hero și Leandru*, este un eveniment în literatura noastră.

De vânzare la toate librăriile și la editorul bibliotecii *Leon Alcalay* — *București*.

Catalogul complet al acestei biblioteci se trimite franco la cerere.

„Cartea de Aur” vol. IV.

A apărut vol. IV din „*Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară*”, de *Teodor V. Păcățian*. În volumul acesta sunt publicate vorbirile deputaților români rostite în dieta țării în sesiunea parlamentară din anii 1865—68, și e dată în întregime, după notele stenografice, discuția asupra *legii de naționalități*, votată la finea acestei sesiuni. La finea volumului e dată apoi și *lista abonaților*. Volumul are 864 pagini, formatul celorlalte volume, și costă 10 cor. exemp. broșat, 12 coroane cel legat. Cu același preț se dau și celelalte volume anterioare. Comandate toate volumele deodată, se acordă, la cerere, înlesnire de plată, care se poate face în rate lunare. A se adresa autorului publicațiunii, în Sibiu, (*Nagy-szeben*).

Colecta catedralei.

În urma provocărilor din urmă mulți preoți s'au grăbit a trimite colecta catedralei, încât în multe protopopiate nu mai e nici o comună în restanță. Ca să nu rămână unele parohii în monografia, ce se va tipări, ca restanțiere și posteritatea să judece atât pe parohii, cât și pe protopopii tractuali, provocăm din nou pe parohii, cari încă n'au trimis colecta, ca să grăbească cu trimiterea ei.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Dupăce credincioșii noștri adători în *America*, 34 inși, pe sărbătoarea *Invierii Domnului*, ne-au făcut bucurie cu procurarea celor 2 clopote nouă, contribuind cu totul 2000 cor. Pe sfintele *Rusale* ne-au făcut o altă bucurie, alți 4 evlavioși fii de ai noștri, cari au emigrat numai după Paști, procurând pe sama bisericeii o sf. *Evangelie* cu litere latine în valoare de 125 cor. 92 fileri. Acei binefăcători sunt: *George German* 35 cor., fiul său *Toderica German* 35 cor., acesta a contribuit și la clopote cu 50 cor., *Ioan Coșcu* a *Mariucii* 35 cor., *Toader German* lui *Ionuc* 35 cor.

În numele comitetului parohial din *Șieul mare*, vin pe această cale a le exprima cea mai profundă mulțămită, și le doresc, ca bunul Dumnezeu să le primească această jertfă adusă la altarul Domnului, și să le ajute și să-i apere de toată primejdia, și să le lungescă firul vieții mulți ani, iar la timpul când vor dori să vină acasă, să le ajute a veni în pace la casele lor.

Șieul-mare la 14 Iunie 1907.

David Rusu
paroh și prezid.

Următorii buni creștini emigranți în *America* au dăruit pe seama bisericeii r stre gr. ort. din *Văleni-Șomcutai* (tracl Dej) suma de 392 cor. anuare:

Mihail Buciuman și soția sa *Iuliana Tămăian*, din *Lăpușel* 25 cor. 50 fileri, *Fulep Fehér*, notar public 7 cor., *Csaszleru Sigmund* 10 cor., *Alexandru Craițar*, din *Șomcuta-mare* 2 cor. 50 fileri, *Vasile Buhari* a *Nuț*, *Gavril Petruș*, *George Gițiu*, *George Dan*, *Petru Bot*, *George Petruș* a *Onuț*, *George Petruș* a *Simeon*, *George Budă* a *Petri*, *George Buhari* a *Zaharie*, *Mafteiu Lupuț*, *Petru Mihașca* a *Vasile*, *George Hăgan* a *Șimon*, *Teodor Hăgan*, *Ioan Hove* a *George*, *Vasile Hote* a *Petri*, *Vasile Găurean*, *Mihail Bonaț*, *Ioan Buda* a *Irimie*, *Vasile Mărieș* a *Ioan*, *Ioan Surduc* a *Vasile*, *George Ont* a *Ioan*, *George Mărieș* a *Iacob*, *George Socarș* a *Petri*, *Ioan Mătye*, *George Pintilie* a *Onuț*, *Alexă Pintilie* a *Indreiu*, *Ioan Ștef*, *Vasile Bot* a *Simeon*, *Ilie Buhari* a *Petri*, *Ioan Tămăian* a *Vasile*, *Petru Tămăia* a *Vasile*, *Vasile Petruș* a *Onuț*, fiecare câte 10 cor., *Alexandru Bot* 7 cor., toți din *Văleni*, *Ioan Mărieș*, din *Bucium* 10 cor. În total 392 cor.

Dzeu să le răspândească tuturor din darurile sale cele cerești.

Văleni, la 2 Iulie 1907.

De tot binele voitor:

Gavril Cărbă
paroh gr. ort. r.

†) Pentru cele cuprinse în rubrica dactiunea nu primește răspunderea.

Nr. 316—1907

[171] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa primă (I), Nasna, cu filia Chişfalud, protopresbiteratul Murăş-Oşorheiului, pe baza ordinului consistorial din 5 Septembrie 1906, Nr. 7843 Bis. prin aceasta se scrie concurs cu termen de 60 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate la coala B, pentru întregirea venitelor de stat.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu, până la termenul indicat, și până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral, după prealabila în-cunoștințare a protopresbiterului, a se înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Murăş-Oşorhei, 16/29 Iunie 1907.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Murăş-Oşorhei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Stefan Rusu
protopresbiter.

Nr. 423—1907 ppresb.

[172] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Criş, devenit vacant prin trecerea din viață a fericitului paroh Erofeiu Gheaja, conform §-lui 13 combinat cu §. 18 din Regulamentul pentru parohii, se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate la coala B pentru întregirea venitelor preotești dela stat.

Concurenții au a-și înainta suplicile instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, și până inclusive 8 zile înainte de sinodul parohial electoral, se pot prezenta înaintea alegătorilor în vro Duminecă ori sârbătoare, pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sighișoara, 18 Iunie 1907.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

Ad. Nr. 621—1907.

[173] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Berivoi-mari, din protopresbiteratul Făgăraș, pe baza ordinului consistorial arhidiecezan dtto 8 Mai a. a. Nr. 8625 din 1905 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor parohiale dela stat.

Doritorii de a ocupa postul acesta de paroh, vor înainta în termenul arătat, rugărilor de concurs instruite conform statutului organic și regulamentul parohial în vigoare. Se pot prezenta înaintea alegătorilor spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

În conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Făgăraș, 18 Iunie 1907.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Făgărașului.

Nicolae Borzea
protopresbiter.

Nr. 406—1907

[174] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia a treia din Avrig, protopresbiteratul gr. or. al Avrigului, pe baza rezoluției Preav. Consistor arhidiecezan din 27 Martie 1907, Nr. 3306 B. prin aceasta se scrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preotești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și subștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Felek, Szebenvármegye), până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta eventual a celebra și cuvânta.

Avrig, 16 Iunie 1907.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Nr. 317—1907

[175] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățărești din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Abrud se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bucium-Cerbu 2. Bucium-Isbita, 3. Bucium-Muntari, 4. Cărpiniș cu Vârtop, 5. Ciuruleasa, la fiecare salar 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc, și 6. Galați, salar 600 cor., 150 cor. de'a ven. Consistor, restul din cassa bisericeii, cuartir și lemne de foc

Ceice doresc a ocupa vreunul din aceste posturi să-și înainteze petițiunile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul arătat și să se prezente înainte de alegere poporului pentru a-și arăta dexteritatea în cântări, apoi vor nota, dacă pentru anii serviți în alte comune pretind cuincuenale, pentru ca comunele să se poată orienta la alegere.

Oficiul protopresbiterat gr. or. român al Abrudului, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Abrud, 17 Iunie 1907.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 66—1907

[167] 2—2

Licitațiune publică.

Comitetul parohial gr. or. din Sălciua-de-jos (tractul Lupșei) dă în întreprindere edificarea bisericeii din loc pe calea licitațiunei publice minuende verbală, care se va ținea în localul școlii la 7 Iulie n. a. c. la 2 ore p. m. Prețul de strigare este 8961 cor. 42 fil. Materialele brute: piatra, varul, nășipul, cărămida și lemnul le pune la dispoziție comitetul. Licitanții au să depună vadiu de 5%. Planul și preliminarul de spese precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Sălciua-de-jos (Alsó-Szolcsva) la 15 Iunie v. 1907.

Romul Gomboș
paroh-prezident.

Vas. Butură
notar.

Nr. 321—1907

[169] 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățărești din comunele mai jos însemnate, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Brâznic, salar 600 cor. din repartitie, cuartir și grădina.
2. Lăsău, salar 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne.
3. Bătrâna, salar 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne.

4. Baștea Holdea—Coșești, salar 600 cor. din repartitie, cuartir și lemne de foc. Acest post este pentru învățător ambulant.

Învățătorul a'ez este dator a face și serviciul de cantor, pe lângă venitele stolare îndatinat, și să țină școala de repetiție.

Concurenții au să aștearnă rugărilor instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Dobra (Hunyad m.) 17/30 Iunie 1907.

Oficiul protopresbiterat român gr. or. al Dobrei, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioșif Morariu
protopresbiter.

VASILIE BANN

SIBIIU

str. Ocnei 7 — str. Faurului 16

în casa sa proprie „La Cizma roșie“
cel mai mare

depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comandele se trimit recomandate, la caz de nu corăspund, se primesc îndărăpt în schimb. [90] 13—

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și cailor. Vacile dau prin întrebunțarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare înșământate este pentru oricare econom a întrebunțat acest prav de îngrășare, căci prin aceasta se urcă valoarea, adevărat prețul vitelor, porcilor și cailor. Prețul 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebunțarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii sufer mult de mănăcărimea păduchilor, prin care mănăcărime sunt reținuți în îngrășare și dezvoltarea lor, ba chiar slăbesc, încât în loc de a li se ridica prețul, chiar perd din valoare. Fiecare econom să întrebunțeze această unsoare. Prețul 20 și 40 fil.

Extracte pentru prepararea rumului și diferitelor likeruri. Cine voește a-și prepara rum și likeruri foarte bune și ieftine, să întrebunțeze aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litru este 40 fileri. Tot atâta și pentru rachi de prune, drojzii, slivoviță, borovicka și altele.

Thea foarte fină și bună. Prețul 1 pachet 20 fil., 1 kg. 3 și 4 cor.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahar rafinat. 1 kg. i cor. 20 fil.

Tinctură contra picioarelor și mânilor înghețate. 70 fileri.

Tinctură contra bătăturilor (ochi de găină). 70 fileri.

Cereți preț-courantul cel mare și-l primiți gratuit.

Toate acestea se capătă la:

Cornel Demeter

apotecar în Szászváros, piața școlii Nr. 37.

[95] 12—52

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

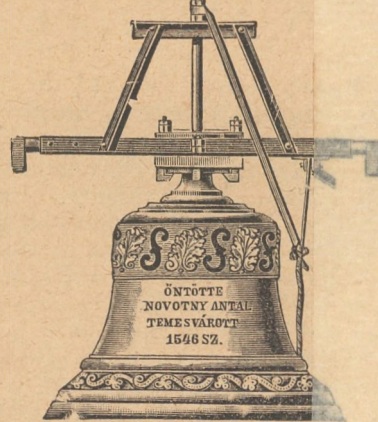
ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (2) 28—41

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețcuranturi ilustrate gratis.

ÎN 6 ZILE

LA

AMERICA

Transport de persoane

în

Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falk et Comp.

Secția românească.

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

[257] 1—13

REVERENZI

In calitatea cea mai bună și ieftină, se pregătesc la

„Croitoria Universală“

Ioan Petrașcu,

strada Cisnădiei Nr. 32 SIBIIU — NAGYSZEBEN strada Cisnădiei Nr. 32

[143] 3—5